

רשימת ערכי המפתחות

גלות	יד. גוזז
הלכה למשה מסיני	טו. שחיטה
התראה	טז. נטילת נשמה
יום טוב	יז. צובע
כלאים	יח. מכה בפטיש
רוצה	יט. ממרח
שבת קודש	כ. מחתך
א. מלאכת שבת - כללי	כא. קושר - מתיר
ב. חורש	כב. תופר
ג. זורע	כג. קורע על מנת לתפור
ד. קוצר	כד. כותב
ה. מעמר	כה. מוחק על מנת לכתוב
ו. דש	כו. בונה - סותר
ז. מפרק	כז. הוצאה
ח. כותש	כח. שבות במקום צער
ט. בורר - זורה	כט. דבר שאין מתכוין, פסיק רישא, מלאכה שאינה צריכה לגופה
י. טוחן	ל. שגגות
יא. לש	תקופות ומזלות
יב. בישול	
יג. צידה	

מפתחות

גלות

בענין היכא שהנרצח קירב את מיתת עצמו
ע"י פירכוס או שבלבלתו הרוח.
ק"ד סק"א.

הלכה למשה מסיני

דברי הרמב"ם בגדר הלכה למשה מסיני.
י"א.

התראה

שיטת רבי יוסי ב"ר יהודה שחבר אינו צריך
התראה כי לא ניתנה התראה אלא להבחין
בין שוגג למזיד.
כ"ב סק"ב.

בענין התראה במלאכת שבת, האם צריכים
להתרות את התולדה משום האב, או האם
אפשר להתרות תולדה משום עצמה. וכן
בענין אם אפשר להתרות תולדה משום
תולדה אחרת של האב, וכן אם אפשר
להתרות ציור אחד של האב משום ציור
אחר של האב, וכן תולדה דתולדה משום
האב.

כ"א סק"ב, כ"ב.

יום טוב

בענין אם ההיתר של אוכל נפש הוא בגדר
הותרה או בגדר דחוי.
פ"ו סק"ג.
בענין אם מותר לתלוש נוצות מצואר העוף
לפני השחיטה כדי להקל על השחיטה.
פ"ו סק"ג.

כלאים

שגם לפי שיטת הטור שחייב משום כלאים
רק ע"י חיבור של שתי תפירות וגם קשר
של קיימא, י"ל שבמלאכת שבת סגי בשתי
תפירות וקשר שאינו של קיימא כי שאני
כלאים דכתיב יחדיו.
ק"ז סק"ב.

סברא הפכית, והיינו שגם לפי הרמב"ם
שבכלאים סגי בשתי תפירות בלי שום קשר,
במלאכת תופר צריכים שיקשור כי כתיב
מלאכת מחשבת.
ק"ו.

רוצח

בענין הכוהו עשרה בני אדם בעשרה מקלות.
ק"ד סק"א.

בענין היכא שהנרצח קירב את מיתת עצמו
ע"י פירכוס או שבלבלתו הרוח.
ק"ד סק"א.

שאם סגר את חבירו בחדר אטום עד שמת
מחוסר אויר הרי זה כמו היכא שכפתו ומת
ברעב דפטור משום דהוי רק גרמא.
ק"ו.

שבת קודש

א. מלאכת שבת - כללי

בענין אם אפשר ללמוד רק ממלאכות שהיו
בבניית המשכן או האם גם ממלאכות שהיו
בעשיית הכלים והקרבנות.

ע"א, קי"א סק"ג, קי"ד סק"ב.

בענין אם צריכים שהמלאכה היתה
בהמשכן לאחר שנצטוו על בנייתו, ולא סגי
אם היתה עשוי קודם.

כ"א סק"ג, צ"ג, ק"א.

בענין הילפותות להל"ט מלאכות.

י"א, ט"ו.

בענין אם בלי הלימוד של "הבערה לחלק
יצאת" היינו חושבים שאינו חייב חטאת
כלל עד שיעשה את כל המלאכות, או האם
שפיר היינו יודעים שחייב גם על מלאכה
אחת רק שלא היינו יודעים חילוק חטאות
אלא היינו חושבים שחייב רק אחת אפילו
אם עשה הרבה מלאכות בהעלם אחד.

י"ג.

בענין התראה במלאכת שבת, האם צריכים להתרות את התולדה משום האב, או האם אפשר להתרות תולדה משום עצמה, וכן בענין אם אפשר להתרות תולדה משום תולדה אחרת של האב, וכן ציור אחד של האב משום ציור אחר של האב, וכן תולדה ותולדה משום האב.

כ"א סק"ב, כ"ב.

בענין אם כל מלאכה ומלאכה היא שם איסור בפני עצמו, או האם שם האיסור בכלל הוא עשיית מלאכה.

י"ט, כ"ב סק"א.

שלפעמים "מלאכת מחשבת" מהני להוסיף חיוב, ולקבוע חיוב על מעשה מסוים שאינו נחשב מלאכה בשאר מקומות.

כ"ג (קטע ראשון).

בענין קביעת שם המלאכה כשיש כמה שמות.

פ"ג.

בענין החילוק בין שלא כדרך לבין כלאחר יד.

פ"ו סק"ה (קטע "ברם לכאורה"), פ"ט.

הדרך שרבי יוחנן מחייב בכל מלאכת שבת גם על שלא כדרך, רק לא על כלאחר יד.

פ"ט.

דברי האור שמח שהיכא שהוא עושה את צורת האב, ואי אפשר לחייבו, הוא הדין שאי אפשר לחייב מדין תולדה (עיי"ש הציור).

קי"ד סק"ה סק"ו.

ב. חורש

בענין אם יסוד המלאכה היא ריפוי הקרקע והכשרתה לזריעה, או האם יסוד המלאכה הוא יפוי הקרקע.

כ"ו.

"גבשושית ונטלה, גומא וטממה, בשדה חייב משום חורש".

כ"ו.

ג. זורע

בענין זורע וזומר ונוטע ומבריך ומרכיב, איזה מהם הוא ציור של האב, ואיזה מהם הוא תולדה, ואיזה מהם הוא תולדה ותולדה.

כ"א.

בענין מה נקרא זורע ומה נקרא נוטע.

כ'.

"אמר רב כהנא הזומר וצריך לעצים חייב שתיים, אחת משום קוצר ואחת משום נוטע".

כ"ג.

דברי הרמב"ם שהמשרה חטים במים חייב משום זורע, וביאורו של הרדב"ז כי עי"ז הרי הם מתרככים ונעשים נוחים לזריעה.

פ"ג (קטע "ועי' בשו"ת הרדב"ז" ולהלן שם).

ד. קוצר

בענין אם יסוד מלאכת קוצר הוא הפסקת היניקה או הפסקת החיבור.

פ"ו סק"ב.

בענין הגדרים של קוצר תולש ועוקר, ובענין אם רק קוצר הוא האב או האם כולם הם ציורים של האב.

כ"ט.

בענין למה הזומר וצריך לעצים חייב משום קוצר רק אם הוא צריך להעצים, אבל לא אם אינו צריך את העצים, ואפילו לפי רבי יהודה שמחייב על מלאכה שאינה צריכה לגופה.

כ"ד, כ"ה.

בענין שהמדלדל עובר שבמעו בהמה חייב משום עוקר דבר מגידולו, האם הכוונה היא משום גוזז, או משום קוצר, או משום נטילת נשמה.

פ"ה.

בענין שאין מלאכת קוצר אלא בגידולי קרקע.

פ"ה, פ"ו.

בענין קוצר שלא כדרך קצירה.

פ"ו סק"ד.

הגמ' בדף צ"ה ע"א שחולב חייב משום מפרק, ובענין אם הכוונה היא משום קוצר או משום דש.

ל', ל"א, ל"ב, ל"ג, פ"ו סק"ד.

ה. מעמר

בענין אין עימור אלא בגידולי קרקע.

ק"ה.

שמעמר הוא בין באוסף זרעים תלושים למקום אחד, ובין באוסף עמרים קטנים לגדיש גדול, ובענין אם צריכים לקשור.

ל"ט, מ"א, מ"ב.

דברי הרמב"ם בענין אוסף פירות שנתפזרו בחצר, ובענין מקבץ מלח.

מ'.

ו. דש

בענין מהו החילוק בין דש לבורר.

ל'.

בענין אין דישה אלא בגידולי קרקע.

ק"ה.

בענין היכא שרק הוציא את העובר ממעי אמו בלי לדלדלו האם חייב משום דש.

ל"ח*.

הגמ' בדף צ"ה ע"א שחולב חייב משום מפרק, ובענין אם הכוונה היא קוצר או משום דש.

ל', ל"א, ל"ב, ל"ג, פ"ו סק"ד.

ז. מפרק

הגמ' בדף צ"ה ע"א שחולב חייב משום מפרק, ובענין אם הכוונה היא משום קוצר או משום דש.

ל', ל"א, ל"ב, ל"ג, פ"ו סק"ד.

הסוברים שמפרק חייב משום קוצר, והסוברים שמשום גוזז, והסוברים שמשום טוחן.

ל"ב.

דרכו של ר"ת שהכוונה בחולב חייב משום מפרק הכוונה היא משום ממחק.

בענין שאין דש אלא בגידולי קרקע.

ל', ל"א, ל"ו.

בענין פוצה חלזון.

ל"א.

בענין מנפט צמר גפן.

ל"ח.

ח. כותש

דברי רש"י שכותש חייב משום דש, ודברי הרמב"ן שמשום בורר, ודברי הריטב"א שמשום טוחן, וטעם למה לומר שאי אפשר לחייב משום טוחן אפילו לפי רבי יהודה שסובר שמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב.

מ"ג.

ט. בורר - זורה

בענין מהו החילוק בין דש לבורר.

ל'.

בענין אם יסוד המלאכה הוא הפרדת הפסולת או נקיון האוכל.

נ"א.

בענין נפה וכברה, קנון ותמחוי, ובידו. ובענין לאלתר ולאחר זמן. ובענין אוכל מתוך פסולת ופסולת מתוך אוכל.

מ"ו - נ'.

שיטת תוס' באוכל מתוך פסולת, ופסולת מתוך אוכל.

נ"ד.

דברי הרמב"ן בענין למה רק פסולת מתוך אוכל חייב.

נ"ד.

דברי הירושלמי בענין אוכל מאוכל.

נ"א - נ"ד.

י. טוחן

בענין יסוד המלאכה של טוחן - ביטול החתיכה הגדולה או המצאת הפירורים.

ע'.

בענין פרים סילקא, סלית סילתי, וחלתא.

ס"א - ס"ד

בענין פירושו של הרי"ף בסלית סילתי.

ס"ג סק"א.

בענין חיתוך לחתיכות קטנות.

ע"א.

בענין מתי נחשב האב של טוחן ומתי נחשב תולדה.

ס"ב, ס"ג (קטע "ועוד כתב").

בענין טחינה כדי לאכול לאלתר.

ס"ג סק"ב.

בענין טחינה שאין צורך אחרי' לעוד תיקון כגון בישול או אפי'.

ס"ג סק"ג, ס"ד.

בענין טוחן אחר טוחן.

ס"ד, ס"ה, ס"ח.

בענין טחינת דבר שאין הדרך לטוחנו.

ס"ו.

בענין טחינת דבר שאפשר לאוכלו בלי טחינה.

ס"ז, ס"ט.

בענין טחינת דבר שאינו גידולי קרקע.

ס"ט.

בענין החזרת הקטורת למכתשת בערב יום כיפור.

ס"ה (קטע אחרון).

בענין קניבת ירק ביום כיפור.

ס"ז.

בענין הטוחן ואין לו צורך בהדבר הנטחן אלא שהוא טוחן לצורך אחר, האם חייב לפי רבי יהודה שמחייב על מלאכה שאינה צריכה לגופה או האם גם רבי יהודה פוטר בכה"ג.

ע' (קטע "והנה כבר הבאנו" ולהלן שם).

הסובר שמפרק חייב משום טוחן.

ל"ב.

יא. לש

בענין מה שמגבל את הטיט חייב משום לש ולא משום בונה.

פ"ג (קטע "והנה לכאורה").

יב. בישול

בענין אם אפי' היא תולדה או ציור של האב.

ע"א.

בענין שדא סיכתא לאתונא.

ע"ג, ע"ד.

בענין שחייבים על חימום מים אע"פ שסופם להתקרר.

ע"ו.

יג. צידה

ע"י עוד בענין צידה להלן בסק.

המ"ד שסובר שבצד חלזון אין חיוב צידה, והמ"ד שסובר שצידה אינה מהל"ט מלאכות.

ק"א.

יד. גוזז

בענין אם היסוד של מלאכת גוזז הוא העובדא שהוא לוקח את הדבר הנגוז, כגון הצמר. ולפ"ז הרי זה נקרא שהגזיזה צריכה לגופה רק אם הוא צריך את הצמר. אבל מצד שני י"ל שיסוד המלאכה הוא גם מה שהעור נשאר חלק אע"פ שהוא גוזז משום שהוא צריך את הצמר. ולפ"ז הרי זה נקרא שהגזיזה צריכה לגופה גם אם הוא עושה רק כדי שהעור ישאר חלק. ועוד י"ל שיסוד המלאכה הוא עצם מעשה ההפרדה אשר לפ"ז אין הבדל אם הוא צריך את ההפרדה משום שהוא רוצה את הצמר או משום שהוא רוצה שהעור ישאר חלק.

פ"ז.

בענין אם יסוד המלאכה של גוזז הוא משום עוקר דבר מגידולו.

פ"ה.

בענין גוזז גוף מת.

פ"ה, פ"ו סק"א.

בענין גוזז שלא כדרך גזיזה.

פ"ו סק"ד.

בענין תולש צמר או כנף.

פ"ו.

בענין שהמדלדל עובר שבמעזי בהמה חייב משום עוקר דבר מגידולו, האם הכוונה היא

ה', שהכוונה היא להיכא שפסל אבן וריבע אותה בהיותה עוד מחוברת לההר, והוא מכה בו עם הפטיש ומוריד אותה ע"ז מההר וה"ה לכל גומר כלי.

ק"י.

חידושו של השפת אמת שהיכא שאפשר לחייב משום מלאכה פרטית אין חיוב של מכה בפטיש.

ע"ג סק"ד, ע"ח, פ"א, צ"ב, ק"י (קטע "והנה לעיל").

מכה בפטיש ע"י כחו.

ע"ח.

מסתת את האבן.

פ"א, פ"ג.

הציור של חלתא, וחיטי' לפומי'.

פ"א.

יט. ממרח

בענין ממרח.

ע"ז, פ'.

כ. מחתך

בענין מחתך.

פ"א.

בענין מחתך לא לפי מדה אלא לפי איכות.

צ"א, צ"ב.

בענין "קוטמו חייב משום מחתך".

צ"א, צ"ב.

כא. קושר - מתיר

דרכים שונים בענין מהו הגדר של קושר ומהו הגדר של תופר.

ק"ז, ק"ט.

בענין שהקושר חוט אחד על עצמו חייב.

ק"ט סק"א.

בענין היכא שהקשר אינו של קיימא, רק שהניח עליו דבר שמכביד ולא מניח לו להתפרק, האם הוא חייב.

ק"ט סק"ב.

משום גוזז, או משום קוצר, או משום נטילת נשמה.

פ"ה.

הסוכרים שמפרק חייב משום גוזז.

ל"ב.

בענין הטוה צמר שעל גבי בהמה.

פ"ח, פ"ט.

טו. שחיטה

"שוחט משום מאי חייב, רב אמר משום צובע ושמואל אמר משום נטילת נשמה".

ק"ה - ק"ו.

טז. נטילת נשמה

הדרך שאין חייבים משום נטילת נשמה היכא שהבעל חי קירב את מיתת עצמו ע"י פירכוס או שבלבלתו הרוח.

ק"ד.

דברי הרמב"ם שחניקה היא תולדה של נטילת נשמה.

ק"ו.

יז. צובע

בענין המחלוקת אם אין צביעה באוכלין.

ק"ה.

יח. מכה בפטיש

ביאורי הראשונים במה היא הכוונה במכה בפטיש:

א', שהכוונה היא למה שגמר את הכלי, ומה שהוא מכה בפטיש על הקורנס הרי זה מנהג בעלי מלאכה לסמן שנגמר הכלי, אבל החיוב הוא עבור שגמר את הכלי.

ב', שהכוונה היא שעל ידי שהוא מכה בהפטיש על הקורנס הרי הא מחליק את הפטיש ומכשירו למלאכה הבאה, והוא הדין לכל גומר ומכשיר כלי.

ג', שהכוונה היא שגוף העובדא שהוא מכה עם הפטיש להודיע שגמר את הכלי, זהו המלאכה.

ד', שהכוונה היא להמכה האחרונה שהוא מכה על הכלי וגומר בזה את עשייתו.

הציור של חלתא וחייטי' לפומי'.

פ"א.

בענין מה שבמלאכת תופר הרי הוא צריך לקשור אחרי שתופר שתי תפירות, דלמה אינו חייב על הקשר ההוא משום קושר, והאם יש שיטה שחייב באמת.

ק"ז סק"א.

בענין אם במתיר צריכים שיעשה על מנת לקשור. וכן בענין אם צריכים על מנת לקשור את אותו קשר, כלומר באותו מקום.

צ"ד.

כב. תופר

דרכים שונים בענין מהו הגדר של קושר ומהו הגדר של תופר.

ק"ז, ק"ט.

בענין למה צריכים שתי תפירות.

ק"ח.

שגם לפי שיטת הטור שחייב משום כלאים רק ע"י חיבור של שתי תפירות וגם קשר של קיימא, י"ל שבמלאכת שבת סגי בשתי תפירות וקשר שאינו של קיימא כי שאני כלאים דכתיב יחדיו.

ק"ז סק"ב.

סברא הפכית, והיינו שגם לפי הרמב"ם שבכלאים סגי בשתי תפירות בלי שום קשר, במלאכת תופר צריכים שיקשור כי כתיב מלאכת מחשבת.

ק"ו.

בענין אם גם בתופר יותר מב' תפירות צריכים שיקשור בסוף.

צ"ח סק"ג, ק"ט סק"ג.

דברי הרמב"ם שהמדבק ניירות חייב משום תולדה של תופר.

ק"ח.

בענין שה"ה לטח דבק על גבי כותל.

ק"ט סק"א.

בענין עניבה, ועניבה על גבי קשר.

ק"ט סק"ב.

בענין המותח חוט של תפירה בשבת חייב חטאת.

צ"ח.

שאם תפר תפירה אחת בבגד זה ותפירה אחת בבגד זה אינו חייב.

צ"ח סק"ב.

דברי הכ"מ בכוונת הרמב"ם שהמכין את החוט שיהי' ראוי לתפור בו חייב משום תופר, והשגת הנשמת אדם עליו.

צ"ט.

כג. קורע על מנת לתפור

בענין אם צריכים על מנת לתפור ב' תפירות כדי שיהי' בגדר מתקן ולא מקלקל, או האם זה משום שבלי זה אין זה נחשב דרך קורע ואינה מלאכה חשובה.

כ"ד, צ"ז, ק"ט סק"ב.

כד. כותב

שיטת הרשב"א שחק תוכות פטור בשבת כי לא חשיב כתיבה, ושיטת הר"ן שחייב כי "מלאכת מחשבת" מהני גם להוסיף חיובים.

כ"ג (קטע ראשון).

בענין הכותב שתי אותיות זהות כגון אא או שש.

ק"ג.

בענין הכותב שתי אותיות שונות שאינן מלה כגון יצ.

ק"ג.

בענין הכותב שם משמעון או שש מששבצר.

ק"ג סק"א, קט"ז (ביאור דברי רש"י).

שיטת רש"י שלפי ת"ק חייבים רק על אותיות, ושלפי רבי יוסי גם על שריטות וסימנים.

ק"ד סק"א.

שיטת הרמב"ם בפיה"מ שלפי ת"ק כל הכותב שתי אותיות חייב משום כותב, ושלפי רבי יוסי אם הוא כותב מלה הרי הוא חייב משום כותב, אבל אם הוא כותב שתי אותיות לשם סימן של מספר, וכן אם כתבם סתם, רק שאין להן משמעות של

מלה, הרי זה אב בפני עצמו, דהיינו רושם. ועוד דרכים בענין מה הוא כותב לפי רבי יוסי ומה הוא רושם.

קי"ד סק"ב סק"ג.

בענין שיטת הרמב"ם בהיד החזקה, ובענין כוונתו בהיד החזקה ב"רשמים וצורות וסימניות".

קי"ג סק"ב, קי"ד סק"ד סק"ז.

בענין שורט שריטות לפי הרמב"ם.

קי"ג סק"ב, קי"ד סק"ה.

בענין כותב או רושם בשמאל.

קי"ד סק"ו.

בענין איטר יד.

קט"ו.

נתכוין לכתוב חי"ת וכתב ב' זיינין.

קי"ז.

כה. מוחק על מנת לכתוב

בענין אם צריכים על מנת לכתוב ב' אותיות כדי שיהי' בגדר מתקן ולא מקלקל, או האם זה משום שכלי זה אין זה נחשב דרך מוחק.

כ"ד.

כו. בונה - סותר

בענין גבשושית ונטלה, גומא וטממה, בבית חייב משום בונה.

כ"ח.

בענין הדין של השלבים של הבני' שלפני הגמר.

פ"ג.

בענין בנין בכלים.

פ"ג, קי"א (המקורות בגמ', ביאור הציורים, ושיטות רש"י תוס' והרא"ם).

בענין מתי נקרא שנגמר בנין הכלי.

פ"ג (קטע אחרון).

בענין מסתת את האבן, רב אמר משום בונה ושמואל אמר משום מכה בפטיש.

פ"א, פ"ג, ק"י (קטע "וכהבנת"), קי"א סק"ג סק"ט.

בענין מה שמגבל את הטיט חייב משום לש ולא משום בונה.

פ"ג (קטע "והנה לכאורה").

בענין מצדד את האבן.

קי"ב.

הדרך שסותר שייך רק כשהוא סותר דבר שנבנה בידי אדם אבל לא כשהוא סותר תל של אבנים שלא נבנה בידי אדם.

כ"ז.

בענין מה שצריכים סותר על מנת לבנות.

קי"א סק"ח.

כז. הוצאה

בענין הפטור של חי נושא את עצמו.

ק"ד סק"ג.

כח. שבות במקום צער

בענין שבות במקום צער, כגון הוצאת קוץ ע"י מחט אפילו כשברור שיצא דם, דאסור רק משום שבות כי הוי מלאכה שאינה צריה לגופה.

ל"ה.

כט. דבר שאין מתכוין, פסיק רישא, מלאכה שאינה צריכה לגופה

הדרך שדבר שאינו מתכוין פטור משום שאינו יודע שהדבר אסור משא"כ אם זה פסיק רישא הרי הוא שפיר יודע (ולפ"ז צריכים שידע שזה פסיק רישא), ועל פסיק רישא דלא ניחא ליה, או פ"ד דלא איכפת ליה, הרי הוא פטור משום דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה. והדרך שפטור על דבר שאינו מתכוין כי לא מיקרי שהוא עסוק בהמלאכה, ומש"ה אין על זה שם של מלאכה, משא"כ בפסיק רישא הרי זה שפיר מיקרי שהוא עסוק בהמלאכה כיון שהיא מוכרחת לקרות (ולפ"ז יש חומרת פסיק רישא גם אם אינו מודע לזה כיון שאם הי' יודע הי' ניחא ליה), ואם לא ניחא ליה, או לא איכפת ליה, שוב אין זה נקרא שהוא עסוק בהמלאכה.

ק"ג סק"ב.

הדרך שאם אין הדבר ברור שימות עכשיו

אין זה בגדר פסיק רישי' אע"פ שימות אחר כך, והדרך שחשיב שפיר בגדר פסיק רישי'.

ק"ג סק"א.

לפי הדרך שמיקרי פסיק רישי' רק אם ברור שימות עכשיו, א"כ היכא שהוא מבין שימות עכשיו, רק שהי' רוצה שימות אח"כ, האם זה נחשב פסיק רישי' דניחא לי'.

ק"ג סק"א.

המחלוקת בין רש"י ותוס' אם דבר שאין מתכוין אסור לפי רבי יהודה בשבת מדאורייתא או מדרבנן.

ק"ב.

יסוד בענין מלאכה שאינה צריכה לגופה.

ע"ג סק"ג.

ל. שגגות

בענין אם החיוב להביא חטאת או אשם הוא רק ענין של כפרה או האם הוא גם בגדר עונש.

י"ב.

בענין היכא שאכל כמה כזיתים של חלב בהעלם אחד, דמביא חטאת אחת, החטאת באה על כל הכזיתים ולא רק הראשון.

ה'.

מחלוקת רבה ורב יוסף אם רבי אליעזר, שמחייב על תולדה במקום אב, מחייב על קצר וקצר חטאת אחת (רב יוסף) או שתיים (רבה).

א' (קטע אחרון).

בענין אם רבי אליעזר, שמחייב על תולדה במקום אב, מחייב על שני ציורים של אב אחד, כגון זורע ונוטע, חטאת אחת או שתיים.

א' (קטע אחרון).

דברי התוס' הרא"ש שכיון שיש פסוק להוצאה דעני ופסוק שני להוצאה דבעל הבית, אם עשה שתייהן בהעלם אחד, הרי הוא חייב שתיים.

ה'.

מחלוקת רש"י והרמב"ם בענין חילוק חטאות במי ששכח שהיום שבת.

א'.

ההוה אמינא של הגמרא שאם שכח שהיום שבת חייב על כל מלאכה ומלאכה ולא רק חטאת אחת על שגגת שבת.

ב'.

בענין אם תינוק שנשבה פטור מחטאת משום שהוא אונס או האם זה משום גזירת הכתוב.

ג'.

"הי' מהלך במדבר ואינו יודע אימתי שבת וכו'".

ה', ו', ז'.

בענין הילפותות של דיני חילוקי חטאות בשבת.

ח', ט', י'.

שהכוונה ב"הבערה לחלק יצאת" היא שחייבים גם אם עשה רק מלאכה אחת ולא רק אם עשה כולן, וכן שאם עשה כמה מלאכות חייבים על כל אחת ואחת בנפרד.

י"ג.

בעי מיני' רבא מרב נחמן העלם זה וזה בידו מהו, ביאורו של הבעל המאור בהשאלה.

ב' (קטע אחרון).

העלם זה וזה בידו: בענין למה אם נעלמו ממנו כל הל"ט מלאכות אינו בגדר אינו יודע עיקר שבת.

ט"ז.

העלם זה וזה בידו: בענין אינו יודע עיקר שבת וגם אינו יודע שהיום שבת.

י"ז.

העלם זה וזה בידו: ביאור הספק, ובענין היכא שעשה מלאכה אחת במשך כמה שבתות, מתוך העלם שבת והעלם המלאכה.

י"ח.

תקופות ומזלות

בענין החיוב לחשב תקופות ומזלות.

ק'.